

MÉH e-HÍRLEVÉL

111. szám, 2019. november 14.

MINDENEGY

Elég régen jelentkeztünk már hírlevéllel, ennek részben az elhúzódó őszi munkák az oka. Persze stílusos lett volna a 111. számot 11. hó 11-én kiadni kezeink közül, de nem ez volt az indok.

Mindenesetre sok érdekes és fontos hírt, eseményt gyűjtöttünk csokorba. Válgék minden olvasónk épülésére!
namzi

Tartalom

MINDENEGY.....	1
Tartalom.....	1
JÖVŐKÉP.....	1
(A XXIV. NYÁRI MÉH TALÁLKOZÓ ÜRÜGYÉN).....	2
VÍZVÁLASZTÓ – VÁLASZD A VIZET!.....	3
NAGYSZÉKELYI PROGRAMOK.....	4
GYÜTTMENTES HÍREK.....	4
I. MAGYARORSZÁGI AGROÖKOLÓGIA KONFERENCIA.....	6
ÖKOBETYÁR RETRÓ.....	7
BOLYAVÁRI ESTÉK.....	7
ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS. Miért és hogyan?.....	9
Szolidáris bulgár, dán, magyar és olasz fiataloknak!.....	9
Eladó: Kárpáti Borzderes bikaborjú.....	10

Még a Nyári Élőfalú Találkozó után született Imre kritikus írása az összejövétel apropóján. Erre reagált Gerzsány Robi, akinek írását itt olvashatjátok. Emlékeztetőül Imre levelét is alább közöljük.

JÖVŐKÉP

A nyári találkozó apropóján Kili mély gondolatokat hozott a felszínre. Ennek nyomán született az alábbi írás.

Jó pár év külföld után 7 éve kapcsolódtam a hazai mozgalomba, amikor égett bennem az ökofalu alapítási vágy. Hogy a legsikeresebbektől tanuljak, Somogyvámosra költöztem. Már a Rügyben laktam, amikor azt láttam, hogy az érzelem fontos akadály és sok élőfaluban is alapkonfliktus oka. Végül egy összesátrazó önismereti baráti társaság részeként Szentendrén kötöttem ki, hogy nap mint nap ezen dolgozzunk. Két évig tudtunk párhuzamosan együtt haladni. Egyének közösségéből indulva oda jutottunk, hogy mindenkinek a párkapcsolata a korábnál nyitabb és őszintébb, így egyben erősebb is lett. Egyéni és páros (mentális) céljaink viszont változatlanul kifelé húztak bennünket, ezért egységes cselekvésre alig volt az esély. A közös vízió, egy leendő Életkert lassan láthatóan ellehetetlenült, mégsem léptünk tovább.

Együttélésünk közel felétől, tehát két év után nagyjából lehetett látni, hogy az útjaink nem egyfelé tartanak. De mivel a közösen létrehozott érzelmi kötőerő megtartott bennünket, egyben maradtunk. A bérelt 300m²-es házban még két évig laktunk együtt, és csak pár hónapja tudtunk tovább lépni. A szétköltözést a már oda született két kisgyermek látszatra könnyen viselte, de a valóságban a szétválás őket érintette a leginkább. Hiszen nekik odáig adott volt, amiről sokan csak álmodnak: (pót)apák és (pót)anyák a vér szerinti szülőktől különböző mintával - miáltal a beidegződéseik gyengébbek és sémáik sem olyan mélyek lettek, mint legtöbbünknek. De talán mindenki úgy érzi, hogy a szétköltözéssel egy kicsit mindenki a többiekénél hagyott

a szívéből.

Miért szeretnék közösségben élni? Mert megtapasztaltam, hogy a szeretet lehet fojtogató, és a gyűlölet is lehet őszinte. Megtapasztaltam a féltékenység romboló erejét magamban és másban. Meg az irigységet, a tettes-áldozat szerepjátékot, a dühöt, a csalódást, az árulást, a bizalmat és bizalomvesztést, veszteséget és örömet. És ha már ennyiféle megélek és elfogadok úgy, hogy ezeknek egy része tiltott vagy elítélt volt korábban, de felismerem, hogy amint Hamvas is mondja, ott van bennem minden - hát hogy a csudába ne vágnék vissza egy ilyen élet-iskolába, tanulóként tanárként is, ami ezt mind megtanítja? Nincs olyan szélsőséges érzelmi pillanat és nincs olyan kellemetlen önmagamra ismerés, amiről azt mondanám, hogy felesleges volt, vagy nem érdekelt. A megtalált szégyenem és büszkeségem egyaránt én magam vagyok. És ezt máshol nem tudtam volna megélni, csak egy ilyen közösségben. Ezzel a megeléssel vágyom ismét a közösségi létre, hogy együtt létrehozassunk valami újat, valami előremutatót.

Milyen legyen a létrejövő közösség? A korábbi hiányosságok nyomán co-housing jellegű, közösen birtokolt és gondozott ingatlannal oldjuk meg a lakhatást. Az önismereti munka és a később induló vállalkozások abban segítenek, hogy megismerjük egymást, és bízni tudjunk egymásban.

Ez a vázlatos elképzelés még erősen hiányos, és valószínűleg lesznek gyenge pontjai. Mégis, mivel vannak, akik előttünk jártak, ma már több tapasztalat és eszköz áll a rendelkezésünkre, mint egykor. Rajtunk áll, hogy minden lehetséges tapasztalattal gazdagodjunk és a mások által elkövetett hibákat ne ismételjük, hanem kerüljük. De szabjuk hazai viszonyokra és merjük alkalmazni azokat a példákat, amik máshol, akár külföldön működnek.

Végül válasz Kilinek: a MÉH-ben, köztetek mindig otthon éreztem magam. Úgy gondolom, hogy a MÉH-nek lehetnek gyermekei, csak nyitnia kell. Mert a fiatalok, a Gyüttment és a ma indulók nem vetélytársak, hanem harcostársak.

Gerzsány Robi

(A XXIV. NYÁRI MÉH TALÁLKOZÓ ÜRÜGYÉN)

Az idei nyári MÉH találkozót június végén tartottuk Magfalván. A találkozó kb. 1 naposra sikeredett, és mindösszesen sem gondolom, hogy egy tucatnyinál többen vettünk volna részt. Nem készítettünk jelenléti ívet... magamat is beleértve lényegében a legrégebb motorosok találkoztak.

Amellett, hogy Hintalan Laci előadását meghallgathattuk, a késő délutáni órákban inkább egy önvizsgálat-szerű szabad beszélgetés volt: öko- és élőfalvakról, közösségekről, népszerűségről, programokról, szervezési kérdésekről és másról... Minduntalan az alapkérdést kerülgettük: mi az oka, és mik a következményei, hogy a több százas hasonló alkalmak után az idei találkozó az alapításkori méretére zsugorodott?

A kis létszámnak persze előnye is volt: a beszélgetések sokkal bensőségebben és szabadabban zajlottak. Az alábbiakban a magam véleményét igyekszem megfogalmazni.

A világon mindennek van egy élettartama. Tárgyaknak, eszméknek, biológiai lényeknek, saját magunknak is, és a létrehozott szerveződéseknek, közösségeknek vagy termelő vállalkozásoknak is. Ha valami vagy valaki túljutott a delelőjén, az nem tragédia, hanem csak egy helyzet, amihez lehetőség van alkalmazkodni, és lehetséges belőle mégis a lehető legtöbb eredményt kihozni.

A legegyszerűbb, pl. életkor alapú közösségek (pl. óvodai, iskolai csoportok) pár évesek, és nem lassan hunynak ki, hanem egy csapásra, a ballagás után.

Közösségek életének egyik fontos határpontja az emberöltő, vagyis a nemzedékek távolsága, a tipikus szülővé válási kor (kb. 30 év). Ez az az időszak, amelyben a szereplők közel ugyanabban az életszakaszban maradnak, és a gondjaik, feladataik, céljaik is változatlanok. Ha ezen túl tudnak lendülni, akkor a következő határ az aktív életszakasz, ill. a teljes emberi élet hossza (50-60 év). Ezen túljutni már csak akkor lehetséges, ha a közösség az öröklés és az örökítés működésmódját is beépíti a folyamataiba. Ilyenek az egyes államszervezetek, de az egyházak is, tipikusan a nagy anyagi erő megmozgató szervezetek, de üdítő kivételként egyes kisközösségek is, pl. az amerikai amishok.

A MÉH kb. az emberöltőnél jár – és az utódlás kérdését eddig nem sokat boncolgattuk. Talán a Krisna-hitű egyháznak van rá válasza... bár az is nagyrészt a felcseperedett fiataljaik hozzáállásától függ. Talán azokban a közösségekben van remény, ahol bő a gyermekáldás... talán a fiatal felnőttek visszatelepülnek majd. Talán ott van némi fény az alagút végén, ahol a fiatalabb nemzedékek integrációja zökkenőmentes – aminek persze a gördülékeny belső életvezetés is a feltétele. A még fiatal korban létrehozott, de immár nyugdíj-közeli korban, utódlás nélkül működtetett szerveződéseknek – bármilyen jól is csinálják a dolgukat – talán nem az éveik, de az évtizedeik bizonyosan meg vannak számolva. Sajnos mindezek nem csak az alapító szervezetekre, de az egész hálózatra is igazak.

Persze el kell gondolkodnunk a célokról is – nem először merül fel ez kérdésként. Csak az egymás közötti eszmecsere volt-e vajon a cél, vagy a kifelé való nyitás is? Csak saját magunkat akartuk különféle fontos belső kérdésekről

tájékoztatni, vagy az egyéb érdeklődőket is, pl. az öko-/élőfalusi életmód és letelepedés mikéntjéről? Mert a több százas létszámú találkozók és fesztiválok szervezését már sokan mások (pl. a Gyűttmentek) nálunk sokkal jobban csinálják. Talán kicsit el is szaporodtak ezek a versenytárs programok, és érezhető is az elszívó hatásuk. (Jómagam pl. a találkozó egy részében a Balaton-átúszást részesítettem előnyben).

Vajon a MÉH közösség-e? Talán a közös alapelvek még nyilvánvalóak, de vannak-e közös célok is, méghozzá olyanok, amelyek kihasználják a hálózatos működés erejét? Az információcserén túl vannak-e közös ügyeink, amit csak közösen valósíthatunk meg?

Hasonló találkozókon a tagság összetétele is szóba kerül. Van olyan volt tag, akiről eléggé nyugodtan kimondhatjuk, hogy nem részei a hálózatnak. De vajon része-e pl. egy olyan szervezet, ahol a fenntarthatósági célok között a társadalmi célok nyilvánvalóan megbuktak? (értsd: pl. mert belső viták, harcok színhelye). Rész-e még egy olyan szervezet, amelyben a tagság/lakosság egyszerűen kihátrált az elkötelezett vezető mögül, és más irányba indult el? Itt kell szót ejteni a pénzügyi fenntarthatóság legnyersebb kérdéséről is. Legtöbben szemérmesen félrenézünk akkor, ha valaminek a költségeiről van szó. Pedig néha mégis fel kellene tennünk a kérdést: biztosítható-e hozzájuk fedezet valamilyen forrásból? Esetleg azt is: termelünk-e vele eladható és megvásárolni kívánt értéket? Hátha van a társadalomnak olyan rétege, aki valamilyen értékes terméket szívesebben megvesz a színeseknél?

Végül, de nem utolsó sorban a szervezés, ill. az esemény meghirdetésének a körülményei is okolhatóak a kis létszámért... de a magam véleménye szerint a fent említett mélyebb okok mindenképpen súlyosabbak.

A témákban az eszmecsere nem állt meg... folyt. köv.

Kilián Imre

VÍZVÁLASZTÓ – VÁLASZD A VIZET!

„Vízgazdálkodási kihívások – tájgazdálkodási megoldások”

Szakmai és ismeretterjesztő fórum a klímaváltozás és a helytelen tájhasználat okozta szélsőségek megoldására.

Időpont: 2019. november 22. péntek, 10-16 óra

Helyszín: Szeged, Egyetem u. 2-6., I. emelet, Földtudományi Nagyelőadó

Előzmények és célok: Az Alföld jelenlegi víz- és tájhasználatára hozzájárul az éghajlatunk kedvezőtlen változásához, a szélsőségek növekedéséhez, vízgazdálkodási problémákhoz és egyre romló környezetet teremt az emberi élet fenntartásához.

Megoldásként a helyes vízgazdálkodás, vagyis a vizes helygazdálkodás bevezetése kínálkozik, amikor is a mezőgazdasági termelésben, és általában a tájak értelmezésében és használatában helyet biztosítunk a víznek, vagyis a VIZET VÁLASZTJUK.

A fórumon ismertetjük ezen megoldás koncepcióját és a gyakorlati lehetőségeit táji, gazdálkodói, települési és háztartási léptékben; megjelenítjük a víz választásának táji és társadalmi igényét; és felkérjük az érintett hivatásos szakembereket, hatóságokat, döntés-előkészítőket és döntéshozókat, hogy találjuk meg a megoldásokat ezen igény kielégítésére.

Program:

- 9.30 -10.00: Regisztráció
- 10.00- 10.20: Balogh Péter: A VÍZVÁLASZTÓ koncepciója: vízvisszatartás táji léptékben (az árvíz-belvíz- aszály tájgazdálkodási értelmezése)
- 10.20-10.40: prof. Dr. Ország József: Felelős vízhasználat és megtartás települési léptékben – a Vízönellátó-Vízgazda módszereivel
- 10.40-11.00: Szijártó Csilla: Vízgazda(g)ság családi házaknál, tanyákon, kis gazdaságokban
- 11.20-11.40: Toldi Csaba: Dong-éri gazdálkodók vízválasztása
- 11.40-12.00: Máté András: Természetvédelem és mezőgazdaság a vízválasztás által
- 12.00-12.20: Nagyné Törő Krisztina: Vízválasztás az oktatásban - iskolák bevonása vizes élőhelyek felmérésébe, védelmébe
- 12.20-13.00: Ebédszünet (Szegedi halászlé)

- 13.00-13.20: Kiss Richárd, Kovács Ferenc, Van Leeuwen Boudewijn, Tobak Zalán:
A távérzékelés és térinformatika alkalmazási lehetőségei a táji vízvisszatartásban
- 13.20-13.40: Dr. Kozák Péter –Dr. Benyhe Balázs: A táji vízvisszatartási igény kielégítésének lehetőségei az ATIVIZIG területén
- 13.40-14.00: Agrárminisztérium képviselői: A táji vízvisszatartási igény kielégítésének lehetőségei az agrárszabályozás által. A jelenlegi és a 2021-es támogatási rendszer ismertetése
- 14.20-16.00: KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS a víz- és tájhasználati szabályozás igazításáról

Fórumunkon megszólítjuk a témában tevékenykedő és érintett vízügyi, agrár, és bármilyen területhasználó, -fejlesztő, geográfus, ökológus, pedagógus, diák és minden egyéb területről érkező víz- és tájhasználó embert és szakembert, különös tekintettel a politikusokra, hogy válasszuk a vizet!

Mindenki tájhasználó – mindenki érintett!

Szervezők: Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület (SZÖVET) és a Szegedi Tudományegyetem Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszéke

A fórumon való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött!

Kérjük, hogy november 20-ig jelentkezzen az alábbi e-mail címen:
Nagyné Törő Krisztina torokrisztina@gmail.com, T: 0630/402-0774

NAGYSZÉKELYI PROGRAMOK

Falusi Fortélyok Iskolája és Áldott Menedék szervezésében

Helyszín: Rákóczi utca, Nagyszékely 7085, Magyarország

Ki süt nékem lágy kenyeret?

Egy napos tanfolyam Nagyszékelyen, november 17-én. Megismerheted a kovászos kenyér fortélyait, hogy ilyen alapanyagokból készülnek a legfinomabb lepények, és miért fontos a frissen őrölt, teljes értékű gabona.

A részleteket az esemény facebook-oldalán találod:

<https://www.facebook.com/events/546424436122284/>

Erdőkert és hatékony kéziszerszámok:

Egy napos tanfolyam Nagyszékelyen, november 23-án. Megcsodálhatsz egy igazi permakultúrás erdőkertet, amelynek helyén 12 éve még egy sivatagszerűen élettelen szántóföld volt. Megtudhatod, mik a legfontosabb ősz munkálatok egy erdőkertben, és egy ősi tudással is gazdagabb lehetsz: megismerheted a kéziszerszámok fortélyait.

A részletekért az esemény Facebook-oldalára kattints:

<https://www.facebook.com/events/2432624373652114/>

GYÜTTMENTES HÍREK

Itt van az ősz, itt van újra, és mindjárt itt a tél is, az elcsendesülés, lenyugvás ideje. De mi nem ülünk a babérjainkon, több programot is ajánlunk Neked a következő két hónapban, ha igazi közösségi élményt keresnél.

Gyere el fát ültetni Órtilos-Szentmihályhegyre!

A Megyesület és az Élhető Környezetért Alapítvány első közösségi faültetési programját tartja november

23-24-én, Órtilos-Szentmihályhegyen. A kétnapos program alatt segíthetsz a gyümölcsös kialakításban, és egy kiránduláson is részt vehetsz a szépséges Duna-Dráva Nemzeti Park területén. Ez a programunk is zéró hulladék, kérjük, hozd magaddal bögrédet, tányérodát, evőeszközödet!

Részleteket a szállásról és az odajutásról az esemény Facebook-oldalán találsz:

<https://www.facebook.com/events/468828460425465/>

Mielőtt elindulsz, itt jelentkezz be az eseményre:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeCjo4FipXH5O9M3XL1dtTIQu0qePll5Oo1Wp8eIo2ej2eifg/viewform>

Programsorozat indul a Gólya Községi házban!

Új programsorozat indul a Gyüttment Fesztivált szervező Mindenegyüttmegy Egyesület és a Gólya együttműködésével. Vágvölgyi Gusztáv - Pabló közösségi vállalkozás fejlesztő, a Gyüttment Fesztivál Községi udvar gazdája nyitóelőadásában arról beszél nekünk, hogy:

- miért a közösség alkotás a kulcs, egy fenntarthatóbb társadalom felé?
- mit jelent a VALÓDI közösség?
- milyen tudásra van szükségünk a közösség alkotáshoz?

A nyitóelőadást november 26-án, kedden tartjuk fél 6-os kezdéssel az Orczy út 46-48 alatti új Gólyában.

<https://www.facebook.com/events/730373164099000/>

A második előadás egy **lehetséges társadalmi tudatfejlődési ugrásról** szól, amelynek célja, hogy tisztázzon pár kérdést:

- mi a különbség a hagyományos és az új típusú közösségek között?
- mi a kulcsa a közösség alkotásnak a mai társadalmunkban?
- mit tehetünk ennek érdekében egyenként és közösen?

Az előadást december 10-én, kedden fél 6-tól tartjuk ugyancsak az új Gólyában.

<https://www.facebook.com/events/2176324346004118/>

Ünnepeljete velünk a Gyüttment Karácsonyon!

Szeretettel várunk karácsonyi vásárunkon és családi napunkon december 8-án, vasárnap az új Gólyában! A piactéren gyüttment termelők portékái között válogathatsz, és különböző kézműves foglalkozásokon is részt vehetsz. Készülünk előadásokkal, beszélgetésekkel, levetítjük az idei Gyüttment Fesztiválról készült kisfilmet. Bemutatkozik a Gólya közösségi ház, de hallhatsz majd a bevásárló közösségekről és a kreatív növényhasználatról is!

Részleteket itt olvashatsz: <https://www.facebook.com/events/551232192359059/>

Gyüttment rádió

Hogy mosogató, vezetés és egyéb teendők mellett is legyen mit hallgatni, elindítunk egy online rádió sorozatot: első alkalommal a májusi, Egy Nap - városi ökobandázásunkon készült felvételünket osztjuk meg. Ebben Sipos Mihály családi gazdaságát mutatja be, nagy bölcsességgel és nem kis humorérzékkel fűszerezve. Itt hallgathatod meg: <https://soundcloud.com/gyuttmentfesztival/sipos-mihaly-bemutatja-csaladi-onellato-gazdasagat>

I. MAGYARORSZÁGI AGROÖKOLÓGIA KONFERENCIA

Agroökológiai alapjaink: hagyományok és megújulás az agrár-élelmiszer rendszerben

Az agroökológia, mint tudomány, gyakorlat és egy folyamatosan növekvő, nemzetközi mozgalom, az emberek, az élelem és a természeti rendszerek közötti kapcsolatok megújításának és újragondolásának egyik útja, mely képes az ipari méretű mezőgazdasági gyakorlatok okozta környezeti károkat helyreállítani. Magyarországon is egyre meghatározóbb az agroökológia társadalmi mozgalma, mely életre hívta az I. Magyarországi Agroökológiai Konferenciát a Francia Intézet, a Végegylet és az ESSRG közös szervezésében.

A konferencia időpontja: 2019. november 27-28.

Helyszín: Budapest, Budapesti Francia Intézet, Fő utca 17.

A konferencia első napja (november 27. szerda) egy átfogó képet kíván nyújtani az agroökológiáról, jelenlegi kihívásairól és magyarországi helyzetéről. Három kerekasztal beszélgetés keretén belül a biodiverzitás, a tájhasználat és a rövid élelmiszerláncok kulcsfontosságú témáit vitatják meg az agroökológia tudományos, gyakorlati és mozgalmi életének szakértői.

A konferencia második napja (november 28. csütörtök) az agroökológiai átmenet megszervezésére és irányítására, valamint az új mezőgazdasági gyakorlatokat bemutatására fókuszál a francia és magyar szakpolitikai döntéshozók részvételével. A két napos eseményt egy filmes vitaest zárja a *Roundup vádlóival szemben* című francia film vetítésével. Magyar, francia és angol nyelven zajlik, Tolmácsolást biztosítunk.

A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrációját az [alábbi linken](https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScFD2ZCACQyOxRmRQmopjXoBSTB11xwYR-pk4l5La8hAl6HFA/viewform) teheti meg: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScFD2ZCACQyOxRmRQmopjXoBSTB11xwYR-pk4l5La8hAl6HFA/viewform>

Program:

2019. NOVEMBER 27.

9.30 – 10.00 Regisztráció

10.00 – 10.10 Köszöntő beszédek – Balogh Lili / Végegylet

10.10 – 10.50 Réthy Katalin/ Végegylet: Agroökológia Magyarországon című tanulmány eredményeinek ismertetése
Balázs Bálint – ESSRG: A H2020 Dynaversity projekt ismertetése

10.50 – 11.15 Kávészünet

11.15 – 12.15 I. Kerekasztal beszélgetés: VETŐMAG – BIODIVERZITÁS
T. Hegyesi József – Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ, M. Szilágyi Krisztina – Magház, Gy. Fülöp Ádám – Pipacs Pékség
Moderátor: Drexler Dóra – ÖMKI

12.15 – 13.15 Ebédszünet

13.15 – 14.15 II. Kerekasztal beszélgetés: TÁJHASZNÁLAT – Agrárerdészet – Legeltetési állattartás
T. Molnár Zsolt – MTA ÖK, Vityi Andrea – AFINET, M. Szilágyi Alfréd – Magyar Permakultúra Egyesület, Gy. Csáki Balázs – méhészt és juhász, Lantos Tamás – Kárpát-medencei Gyümölcsész Hálózat
Moderátor: Kelemen Eszter – ESSRG

14.15 – 15.15 III. Kerekasztal beszélgetés: RÖVID ÉLELMISZERLÁNCOK/ HELYI ÉLELMISZERRENDSZEREK
T. Králl Attila – Agrikulti, M. Bakos Péter – Nyitott Porták Zala-völgye, Gy. Dezsény Zoltán – Magosvölgy Ökológiai Gazdaság, Zalatnay László – Nyíregyházi kosárcsofésség

A november 28-ai programot a Francia Intézet honlapján tekinthetik meg:

ÖKOBETYÁR RETRÓ

NEM A KLÍMA, NEM A KÖRNYEZET - csak az emberség

A „klíma-divat” vélhetőleg és sajnos, le fog csillapodni. Ahogy jött, úgy megy. Más nagy és kis gondok kerülnek előre. (Ezt persze nem mondanám az első klíma-kilakoltattaknak /Jean Charles sziget, Louisiana/) De hogy is került az „agendára”? Visszakerestem: 1977-ben írtuk a Chemie in Lebensmitteln (Kémia az élelmiszerekben) könyvünket Kölnben, de májat is vettünk a boltban és tényleg sikerült benne kadmiumot kimutatnunk.

1995 táján, a Vadász utcai Ökosz-ban üléseztünk György Lajos-Pirossal, amikor egy srác mutatta a képeket az antarktisi leszakadó jéghegyekről. A Szelíd Energia Füzetek 1-13 száma egyikében sem szerepel a „klíma”, bár mindegyik arról is szól. Az 1998-as 33 kockázati tényezőben már említődik, de hát könnyű ráhibázni, ha mindent felsorolunk. Dóry István (Egyházásfalu) 2016-os levele már konkrét: a személyes CO2 lekötéséhez 2000 m2 energiaerdő telepítése kell fejenként és 600 eFt.

A klímaváltozás csak egy tünet, a sok közül. A központi kérdést inkább el- mint felfedi: emberségünket. Jó, nem köszönhetek mindenkinek a Körúton, tömegtársadalomban élünk, de mégis. Igazából nekem nem is az fáj, hogy ismerőseim pusztítják a környezetet, hanem, hogy elengedik magukat, magyarán: lemennek kutyába. A könnyű, átlátszó, sav- és lúgálló, jól zárható palackot - és egy sereg jól használható holmit - kidobnak. Ezzel azt mutatják: nem becsülik a munkát (sajátjukét sem), sem a természeti kincset. Autóval mennek a sarki boltba. A fiatalember a metrókocsiban le-föl járkálva hangosan telefonál, az orvos a fejünk fölött beszél meg a nővérrel intim dolgait. Ezzel azt üzeni: rajtad átnézek, te senki vagy, le vagy ejtve.

Nagy László meghagyta: Csókolom őket, ha emberi arcuk lesz...

Az ökokiskátéban meg ez áll: Előbb kell embernek lenni, aztán zöldnek.

Ha emberek maradtunk volna, ma nem lenne gondunk, hogy mint emberek, megmaradjunk.

MINDEN IRODÁBA: PEDGEN! Ülni betegít? tekerj és fejlessz áramot!

Kérjük, tekerjék és rendeljenek nálunk PEDÁLOS GENERÁTORT!

Kiválóan alkalmas kampánycélokra, a nagy korongra bármi fölírható. Az egykerekes, pedálos generátor („pedgen”) egyszerű, emberi erővel működő áramtermelő, de egyben egy alapgép, sokoldalú fölhasználással. Egy nagy farost-korongra rácsavarozott pedálból áll, amivel egy DC motort hajtunk meg. Ez ilyenkor áramot ad le. Bárki kipróbálhatja, telefonját föltöltheti a Cyclo-ban.

Célszerű egyszerre 3 db építése, ár: 300 ezer Ft.

youtube: PEDAL GENERATOR BUDAPEST ROZSA

Várjuk a CYCLO-ban, Budapest, XI. ker. Bertalan u. 26.

RózsaS: vils@freemail.hu

www.okobetyar.blog.hu

BOLYAVÁRI ESTÉK

A 41. évi Bolyavári Esték, November/Enyészet hónap 22-én, pénteken és 28-án, csütörtökön este hét órakor kezdődő előadásaira.

Iványi Tibor: A nyelvjárásokról

Aran Pista -isvanom ! Igirtem én Neked óvasnivalót, aztáááá ....gondútam, ep pont jó lesz , amelliket most eeküök ...Évekkee ezelőtt irtam ep pályázatra , amellikenn eeső díjjat nyertem vele ---sőt megjelent könvalakba is ...Van aztááá itt ek két levél is , amelliket szintén érdemes maaajd (esetleg ..) átbogarászni az érdeklődőknek ...Maaaaj még taláá küdök ezt - azt ....meg tudod , a "Kiáltványunkat " is előkotorászom

valamellik bugyrábú ennek a masinának ...Emlíksző ,még valamikor Teveled is agyusztágattunk rajta itt - ott ...Heeej , bizon ...meeeég mindig maratt rajta igazittanivaló., jába na ...Aztááá meg az a nyomorútt NYÍTT E /ZÁRT E ....majnem belegebettem , de nem birtam kivarázsúni ebbű a nyamvatt masinábú azt a ZÁRT E - t , amelliken föllúú van az a két pont ...pejig ..heeej , de jó is vóóóna , ha sikerűnő valahogyann .....(még aokka a cimborájimmaa se tuttunk zódágra vergőnni ZÁRT E - ügybe' , amellikek konyíttanak valamit ehhoő a masináhóó ....) Maaaj kitalállunk valamit , nebusúd ...Baráti üdvözlettee : T(ibor)

Ami meg a mi szegií , jobb sorsra érdemes nyeeevjárásainkat illeti ....heeeeeeej , aran Pista - isvanom ...irod , hom máááá ..., bizon csak ...: " ...jelenleg novemberben van lehetőség , ami mulandó ..... " ...még más tanár urakat is megpróbállok valahogyann meggyőzni arrú , hom meeeen jó is lenne , ha együtt tanakodhatnáánk - diskurááágathatnáánk a mi drága , szeretett ....sokkaaaaa jobb sorsra érdemes magyar nyeevjárásainkriú...-----ott , aran Pista - isvanom , ott , Tinálatok vendígeskedve , a legendás Bolyafiszekbe'....előre is hálás köszönet írte...!!! Ami meg azt illeti ....hom méééé keeek énnekem annyira , hom mááás tanár kolégáim is eegyüjjenek .....,???...heeeeej , aran Pista - isvanom ....dehof fillek én egyedűűű ...min Te gondúdad , amikor én ezt emlegettem annaküdejinn ....dehof fillek ... ' isze ...még ott a Fiumébe se szoktam fíni , pejig ott aztáá a " hideg halottaktú " lehetne is fíni ....ahho kípest ....heeeeej mesellek én Tinektek ott is mááá évek úta ...." ahogyann a csövön kifír " ...(még Te magad fogalmaztad meg aran Pista – isvanom annaküdejinn eenformánn ...ha jóll emlékszek ..gondulom ..., .meg vótáá ...meg vótatok velem öligedve ....) Nnnna ... a nyeeevjárások ....am mááás téma ...mááás tézta ...nem szeretním , ha csak ep pillanatra is főmerúhetne bárkibe is , hony esetleg az én magánbogaram lennínék aok a szegií - nyomorútt nyeeevjárásaink ...de nem áááám ...nem áááám ....!!!! Jobb , ha együtt vagyunk , minééé többen , más magyartanárok is , ha lehet , minééé hozzáértőbbek is , hon ne lehessen megvádúni bennünket , hon nem értünk hozzáá ...mit ütjük bele az órunkat ...Persze nem oan könnyü dolog , heeeeeeej , de nem ááám , nem ááám ....akarmít mondunk , irunk (!!!) ....csinálunk (!!!) ...heeeeej ... , mek keeeeeek ám gondúnunk " erőst " .....Nnna ...ezééé szeretním , ha minééé több igen jóóó (tanár)ember is ott lenne , amikor a nyeevjárásokru lesz maj szó ....Addig is : üdvözüleek Benneteket : barátságaa : T(ibor)

További, tervezett alkalmak:

November 28-án, csütörtökön, este hétkor: **Csáji Koppány/Velünk élő múlt: természeti lények, holtak szellemei és régészeti leletek Japánban**

Három fejezet az ezerarcú japán kultúrából:

1. a japánok múltjukhoz fűződő viszonya a múzeumok történeti kiállításai és az egyetemi tananyagok alapján;
2. Miyajima, a szent sziget;
3. Itakók (sámán nők) az Aomori prefektúrában.

December 06-án: **Tóth Ferenc/Az életkedv forrásai**

Gyerekként fel se merült bennem, hogy a világot fel lehet osztani élőre és élettelenre. Természetes volt számomra, hogy minden él. A tárgyak is élnek, a gondolatok is, a dallamok is. Ugyanakkor az is nyilvánvaló volt, hogy bármi, ami él, meghalhat, de ami marad belőle, az is él, csak már máshogy.

Aztán az iskolában megtanultam sokmillió gyerektársamhoz hasonlóan, hogy vannak élő és élettelen dolgok, és miközben a világ legnagyobb része élettelen, addig az élet olyan ritkaság, ami az általunk ismert Világegyetemben csak a Föld felszínének közvetlen közelében (kicsit alatta és kicsit felette), a Föld méreteihez képest hártavékony rétegben lelhető fel, és még ebben a hártavékony rétegben is az élővilág résztvevőjéhez viszonyítva elsőprő arányban vannak jelen az élettelen anyagok, energiamezők, fizikai és kémiai törvények. Ráadásul bennünket, élőlényeket is élettelen anyagok alkotnak, és élettelen törvények mozgatnak kényszerpályákon. Ez volt életemben az első olyan szellemi tördőfés, ami rést ütött azon az védőburkon, ami az életkedvemet őrizte. Életkorom előrehaladtával az életkedvem egyre nyilvánvalóbban szivárgott el, így egyre furfangosabb módon kellett a hiányát valamivel pótolnom. Sokáig azt hittem, hogy valami ritka lelkibetegségem van, de rá kellett döbbenjek, hogy az a ritkaság, ha valaki nem szenved ugyanettől.

Mi lehet a gyógyulás útja? Ha a lelki bajaink felismerését követően továbbra is úgy érezzük, hogy az Élet a Világmindenség legnagyobb részéből hiányzik, akkor az életkedvünk forrása kiszáradó, teleszemetelt kúthoz lesz hasonló. Ha viszont sikerül átélnünk azt az érzést, hogy a Világmindenség minden irányban végtelen

(kezdetében és végétében, kicsinységében és nagyságában, egyszerűségében és bonyolultságában), és hogy nincs benne semmi élettelen, akkor az életkedvünk forrása végtelenné tágulhat, és ez a végtelen forrás szükség esetén előhívható egy porszemből, egy rezdülésből, egy villanásból is.

Tisztelettel meghívunk és szeretettel várunk minden jó szívvel érkező ismerősünket-barátunkat, aki úgy gondolja, hogy szüksége van az itt látható-hallható, baráti szervezésű szellemi-lelki táplálékra, és részvételével (no meg vendégeivel) megtiszteli, gyarapítja a közös együttlétet.

BolyaFészek

1067 Budapest, Csengery utca 62/b. fsz. 1.
Távbeszélő: 312-68-77, 06-20/237-33-20,
távlevél: bolyanyo@gmail.com és bolyapo@gmail.com

Minden együttlét váljék egészségünkre!

ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS. Miért és hogyan?

Helyszín: Kishantos

Idője: 2019. november 29. péntek 10.00-16.00

PROGRAM

9.30 - 10.00 Érkezés, regisztráció

10.00 - 11.30 Miért és hogyan álljunk át ökológiai gazdálkodásra? *Ács Sándorné agrármérnök*

11.30 - 12.30 A kishantosi ökológiai gazdálkodás gépeinek bemutatása

12.30 - 13.30 EBÉD

13.30 – 14.30 Európai kitekintés - az ökológiai gazdálkodás helyzete Európában. Az európai biogazdák szervezetének (IFOAM EU) munkája. *Bauer Lea az IFOAM EU Group magyar tagja*

14.30 - 16.00 Beszélgetés, konzultáció

Részvételi díj 6.000 Ft/fő, mely az ebédet, kávé és ásványvizet is magában foglalja.

KÉRJÜK, RÉSZVÉTELI SZÁNDÉKÁT MINDENKÉPPEN JELEZZE

2019. november 28-án 12.00 óráig az itt megadott elérhetőségek valamelyikén:

Tel: 30/514-5274, 30/3850-379, Fax: 25/506-021, e-mail: kishantos@datatrans.hu

Szolidaritás képzés bulgár, dán, magyar és olasz fiataloknak!

Az Európai Szolidaritási Testület bulgár, dán, magyar és olasz fiatalokat hívogat.

Ha 18 és 30 között vagy, és a fenti országokban élsz, akkor ne hagyd ki a lehetőséget, hogy 6 hónapot eltölts egy csodálatos spanyol oázisban. Egy oktatási központot kell fenntartanod, és közben magadba szívhatod a fenntarthatóság és a közösségi élet alapjait.

További információért látogass el a honlapunkra: www.sunseed.org.uk/esc

http://www.sunseed.org.uk/esc?fbclid=IwAR04bX_-L1Pmlcrs4CsDUquNqInxGHqbkbkAuXoHbJOKeizM8vHxe1EYoNU

...vagy dobj egy levelet: education@sunseed.org.uk

Jelentkezési űrlap:

<https://forms.gle/Z7KeqVWGbf6ocqjd8>

[https://forms.gle/Z7KeqVWGbF6ocqjd8?](https://forms.gle/Z7KeqVWGbF6ocqjd8?fbclid=IwAR1xz4SasqELfx1iGuHMkcji84nAKztNgLo9tBKWKDHP8Xs-LmdU_kloUMY)

[fbclid=IwAR1xz4SasqELfx1iGuHMkcji84nAKztNgLo9tBKWKDHP8Xs-LmdU_kloUMY](https://forms.gle/Z7KeqVWGbF6ocqjd8?fbclid=IwAR1xz4SasqELfx1iGuHMkcji84nAKztNgLo9tBKWKDHP8Xs-LmdU_kloUMY)

Határidő: vasárnap, november 17 volt, de hátha megkönnyörülnek...

Eladó: Kárpáti Borzderes bikaborjú

Szerető gazdára vár eme szépséges bikaborjú. Oltása, papírjai rendben vannak. Nemrég múlt fél éves. Nagyon szelíd, nagyon kezes jószág.

Családi okok miatt áron alul eladó!

Érdeklődni: Zaja Péter T: 30/9742567

A Magyar Élőfalu Hálózat e-hírlevelét

Szerkesztette: Zaja Péter: namzi@tvn.hu, Kilián Imre, Gerzsány Róbert

Lektor: Kilián Imre, kili@gyurufu.hu

Régi hírleveleinket itt olvashatjátok: <http://www.elofaluhalozat.hu/e-meh.php>

Munkánkat segíti: A Magyar Élőfalu Hálózat és a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület. Tevékenységünket támogatja anyagilag a Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesületen keresztül: OTP 11743002-29912371